

Մաշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Սեպտեմբեր 2009 (ԺԷ տարի թիւ 1)

Այս թիւով . . .

Ամսուան Համարը

«Գալով ինծի, քա՛ լիցի որ մեր Տիրոջ
Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ
բանով պարծենամ:»

Գաղատացիներուն 6.14

Խմբագրական՝ Վերամուտ 30:

Էջ 2

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական բառարան: Խաչվերաց, Սուրբ Գևորգ զօրավար, Վարագայ Սուրբ Խաչ.

Էջ 3-4

Եկեղեցական բառարան: Կայէն եւ Արէլ,
Բաբելոնեան աշտարակաշինութիւն,
Գեղարդ, Ս. Դաւիթ Անյաղթ:

Էջ 4-5

Մեր Պատարագը

Էջ 6-7

Եզակի գիրեր:

Էջ 7

Ամէն օր ի՞նչ աէտք է ընենք:

Էջ 8

Ծամբորդենք Խորայէլի որդիներուն հետ:

Էջ 9

Յակոբի երազը Բեթէլի մէջ:

Էջ 10

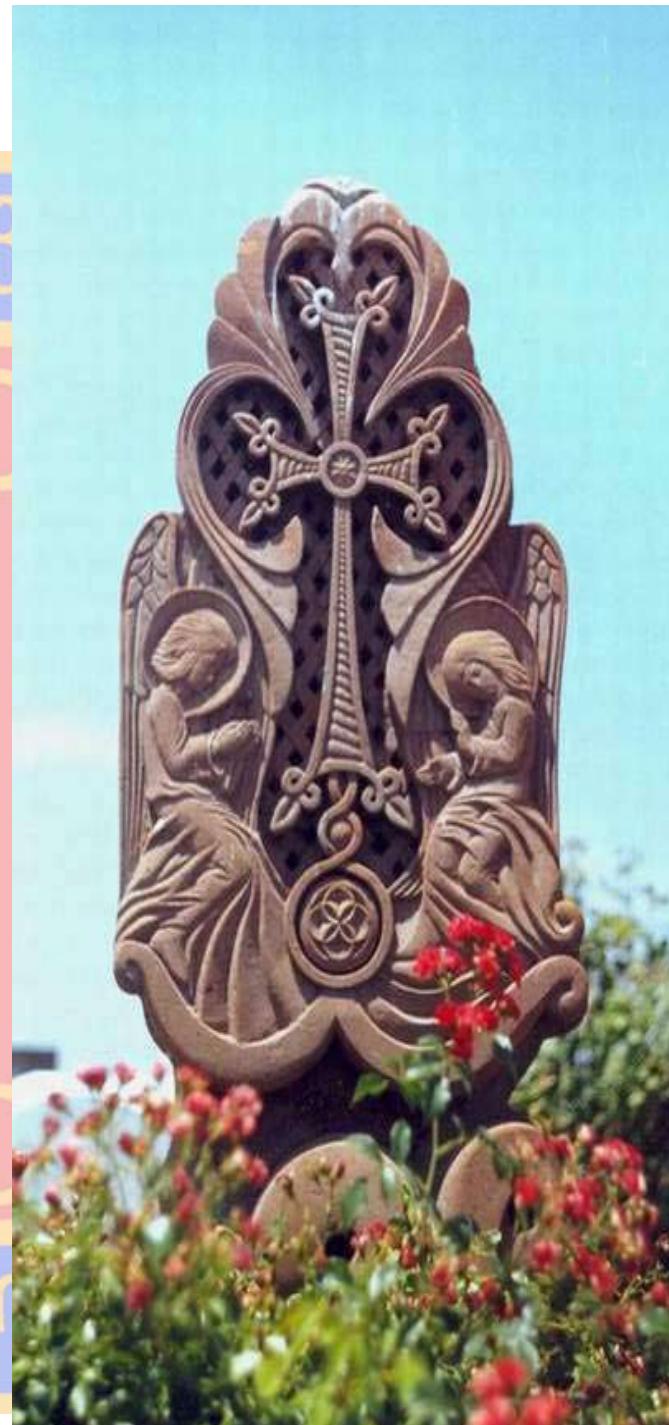
Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը:

Էջ 11-12-13-14

Կիրակօրեայ Դպրոցներու Խորհրդաժողով՝

Քեսապի մէջ:

Էջ 15

Խաչքարի հեղինակ՝
Ժողովրդական վարպետ,
Վարագդատ Համբարձումյան

Խմբագրական

Վերամուտ 30

Ամառնային արձակուրդը հասած է իր աւարտին եւ մենք արդէն սկսած ենք նոր տարեշրջան մը եւս 2009-2010-ը: Այս մեր 30րդ տարեշրջանն է եւ մենք խառն զգացումներով կը դիմաւորենք զայն: Արդարեւ, մեր վերջին երեք տարեշրջաններուն ունեցանք աշակերտական թիվի նուազում եւ ընդհանուր հետաքրքրութեան պակաս:

Ինչպէս տեղեակ էք, Մեծի Տաճա Կիլիկիոյ Վեհափառ Հայրապետը՝ Ն. Ս. Ս. Արամ Ա. Կաթողիկոս 2008 թուականը «Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Տարի» հուշակեց եւ իր Կոնդակին մէջ գրեց նաեւ Կիրակնօրեաներու առնչութեամբ: Վեհափառ Հայրապետը ունէր 1 սպասում եւ 2 թելադրանքներ.

Սպասում: որ մեր թեմերը վերակազմակերպումի ենթարկեն եկեղեցիներու ու դպրոցներու կողքին գործող Կիրակնօրեայ վարժարանները եւ

Ա. Թելադրանք: Որ մեր ծնողները իրենց զաւակները առաջնորդեն Կիրակնօրեայ վարժարան:

Բ. Թելադրանք: Որ դպրոցները իրենց աշակերտները առաջնորդեն Կիրակնօրեայ վարժարան:

Մեր եկեղեցւոյ Հովիւն ու Հոգաբարձութիւնը իրենց անցեալ տարուան խօսքին մէջ անդրադանալով Վեհափառ Հայրապետի Կոնդակին գրեցին

«Հայրապետի սպասումին դրականօրէն եւ գործնապէս պատասխաննելով՝ այս 50-ամեայ համայնքին ներքին ուժը վերանորոգած պիտի ըլլանք:»

Սակայն այդպէս չպատահեցաւ մեր Գանատայի թեմէն ներս, եւ աշակերտութեան թիվի նուազումը շարունակուեցաւ:

Այս տարի նաեւ 80 ամեակն է 1929 ին, Երշանկայիշատակ Սահակ Բ. Խապայեան կաթողիկոսի օրով հիմնուած Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու, սակայն մինչեւ հիմա որեւէ նշմարելի նշում չնկատեցինք այս 80 ամեակին նկատմամբ:

Այս բոլորին հետ մէկտեղ, մենք, Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Կամաւոր Խմբակը, դարձեալ պատրատուած ենք մեր կամաւոր աշխատանքը տանելու Դպրոցին՝ 30-րդ, պարբերաթերթին՝ «Մաշտոցի Արձագանգ»ին 17-րդ, եւ Կաքէջին՝ www.sourphagop.org ին 9-րդ տարեշրջաններուն ընդմէջէն, ինչպէս միշտ՝ յուսալով Աստուծոյ:

Պողոս Առաքեալ կը վկայէ թէ Յոյսը ամօթով չի ձգեր:

«Մաշտոցի Արձագանգ»

Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի
կամաւոր խմբակը

Թամար Գիգիրեան, Վերժին Գիւլթաննեան, Յասմիկ Նաճարեան, Գարոլ Մանուկեան,
Շողիկ Նաճարեան, Յասմիկ Գանաճեան, Շաղիկ Պոյաճեան, Թորոս Պապիկեան

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Սեպտեմբեր 13 Խաչվերաց կամ Վերացման խաչ

Խաչվերացը ամենէն հիմն է խաչի տօներուն, եւ իր պատմական սկզբնաւրութիւնը մինչեւ Քրիստոնէութեան սկիզբը կը բարձրանայ որովհետեւ խաչը վերացնելու եւ փառաւորելու առաջին գործողութիւնը կը վերագրուի Տեառնեղբայր Յակոբ առաքեալին, որ Երուաստէմի առաջին եպիսկոպոսը եղեր է եւ որ խաչը բարձրացնելով ի տես ժողովուրդին «Խաչի քո, Քրիստոս, երկիր պագանեմք» օրինութիւնն ու աղօթքը ըսած է:

Խաչվերացը համաքրիստոնէական բնոյթ ունի: Կաթողիկէ եկեղեցին զայն կը տօնէ Սեպտեմբեր 14-ին «անշարժ», իսկ Հայաստանեաց եկեղեցին՝ նոյն թուականին ամենէն մօս Կիրակի օրը, որ կրնայ զուգադիպիլ Սեպտեմբեր 11-ին 17-ի միջեւ:

Խաչվերաց տօնը կը յիշատակէ Հերակլ կայսրի յաղթական Վերադարձը Կ. Պոլիս, իր հետ վերադարձնելով Երուաստէմին յափշտակուած Ս. խաչը որ պարսիկներու ձեռքը ինկած էր Խոսրով Բ. Շահին օրով: Կայսրը անձամբ կը գլխաւորէ այն թափօրը որ Կ. Պոլիսէն դէպի Երուաստէմ կը փոխադրէ խաչը: Հայ ժողովուրդին համար ծայրայեղ սրբութիւն կը նկատուի այդ օրերուն խաչափայտին հայրենի հողերուն ու դաշտերուն վրայէն անցնելու պատեհութիւնը:

Խաչվերացը տարուան հինգերորդ եւ վերջին տաղաւարն է: Ինչպէս միւս չորսին, «Ս. Ծնունդ, Ս. Յարութիւն, Այլակերպութիւն, եւ Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի» նաև Խաչվերացին յաջորդող օրը մեռելոց է: Հոս պէտք է յիշել թէ Հայաստանի մէջ, Տաղաւարներուն յաջորդող Մեռելոցի օրերը ոչ աշխատանքայն օրեր են:

Սեպտեմբեր 26 Սուրբ Գէորգ զօրավար

Խաչվերացին 13 օր ետք եկող շաբաթ օրը Ս. Գէորգ է: Նահատակուած է մօտաւորապէս 303 ՔԵ, Նիկոմեդիոյ մէջ:

Մեծեր է քրիստոնէայ ընտանիքի մէջ: Երբ Հռոմէացի Դիոկղետիանոս կայսրը (284-305) հրովարտակ կը հրատարակէ քրիստոնէաներուն դէմ, Գէորգ զօրավարը կը պատուէ Նիկոմեդիա քաղաքի հրապարակին վրայ կախուած այս արքունական հրամանը: Այս պատճառով կը չարչարուի եւ կը նահատակուի որովհետեւ կը մերժէ ուրանալ իր քրիստոնէութիւնը:

Բազմաթիւ աւանդութիւններ հիւսուած են Ս. Գէորգի մասին: Ասոնցմէ անենածանօթը այն է որ Գէորգը սպաննելով վիշապի մը ազատեր է կոյսի մը, եւ ասոր համար կ'ընդունուի որպէս վիշապասպան սուրբ:

Անգլիացիները իրենց պահապան սուրբը կը համարեն Ս. Գէորգը «St. George»: Սուրբ Գէորգի անունով եկեղեցիներ ունին Հայերը եւ եւրոպական ժողովուրդները:

Սեպտեմբեր 27 Վարագայ Սուրբ Խաչ

Ամէն տարի, Սուրբ Գևորգին յաջորդող Կիրակին որ միշտ Սեպտեմբեր 28-ի ամենէն մօտ Կիրակին է, Հայաստանեաց Եկեղեցին կը նշէ խաչին նուիրուած Վարագայ Ս. խաչի տօնը:

Այս տօնը կը վերագրուի Ս. խաչի երեման Վարագ լեռներու բարձունքներուն վրայ կառուցուած վանքին մէջ: Ըստ աւանդութեան, Ս. Հոփիսիմէն այդ տեղ պահեր է իր վիզի խաչը: Հոն, 653 թուականին շուրջ, երկու ճգնաւորներ, Ցովէլ եւ Թողիկ տեսիլք մը կ'ունենան ուր հրաշալի լուսաւորութիւն մը զիրենք կ'առաջնորդէ դէպի Վանի Վարագ լեռներ ուր լուսաւորութիւնը կը կերպնանայ ու ի յայտ կու գայ խաչ մը:

Վարագավանք

Կը գտնուի Վան քաղաքին հարաւ արեւելեան կողմը, Վարագ լեռան արեւմտեան լանջին: 653 ին, երբ յայտնի կը դառնայ Վարագայ Ս. Խաչի «Նշանի» տեղը, Ներսէս Գ. կաթողոկոս Տայեցին, կը կառուցէ Ս. Նշան Եկեղեցին եւ կը հաստատէ Վարագայ Ս. Խաչի տօնը:

870 ին արաբները կը գրաւեն Վարագավանքը, սակայն շատ չանցած Աշոտ Արծրունի իշխանը կ'ազատագրէ զայն:

1857 ին Վարագավանքի վանահայր է նշանակուէր Խորիմեան Հայրիկը «Մկրտիչ Ա. Վանեցի»:

1915 ին լքուեր է Վարագավանքը եւ ներկայիս աւերակ վիճակի մէջ է:

Եկեղեցական բառարան

Աբէլ եւ Կայէն

Դրախտէն վտարուելէ ետք Աղամն ու Եւան ունեցան երկու որդի: Մեծին կոչեցին Կայէն իսկ փոքրին Աբէլ: Եղբայրները իրենց ծնողներու հետ սկսան կրել օրուայ հացը վաստակելու ծանրութիւնը. Կայէնը կը զբաղուէր հողագործութեամբ, իսկ Աբէլը հովիւ էր:

Հայրական տան մէջ հաստատուած օրէնքի համաձայն՝ անգամ մը Կայէնը Աստուծոյ նուէր

մատուցանեց իր մշակած հողի առաջին բերքէն՝ երախայրիքը, իսկ Աբէլը զոհաբերեց իր հօտին առաջին ծնածներէն:

Տէրը, սակայն, կը ճանչնար անոնց սիրտերը. գիտէր, որ Աբէլը իր գառնուկներէն ամենալաւերը ընտրեց, մինչդեռ Կայէնը բերքի լաւագոյն մասը պահեց իրեն: Այս պատճառով Աստուծած ընդունեց Աբէլի զոհաբերութիւնը եւ տուաւ իր բարեհաճութեան նշանը, իսկ Կայէնի նուէրին Ան շնայեցաւ: Եւ Կայէնը նախանձէն ու չարութենէն միուած սպաննեց Աբէլին: Աշխարհի մէջ կատարուած առաջին սպաննութիւնն էր այդ:

Աստուծած անիծեց մարդասպանին եւ Կայէնը իր ողջ կեանքի ընթացքին հանգստութիւն եւ ապահովութիւն չգտաւ:

Եկեղեցական բառարան

F

աբելոնեան աշտարակաշինութիւն

Նոյի սերունդները, ջրհեղեղէն ետք բազմանալով, աստիճանաբար սկսան արեւելքէն դեպի Սենարի երկիրը երթալ: Ասիկա մեծ հարթավայր էր, Տիգրիս եւ Եփրատ գետերու միջեւ: Անոնք կը խօսէին մէկ լեզուով:

Քամի սերունդները չէին մոռցած Նոյի անէծքը եւ կը վախնային իրենց սպառնացող ստրկութենէն: Ուստի անոնք այլ ցեղերու հետ որոշեցին քաղաք մը կառուցել, ուր պէտք է շինէին մինչեւ երկինք հասնող աշտարակ մը: Բայց այդ

նպատակը համելի չէր Աստուծոյ, եւ ան չհանդուրժեց այդպիսի ամբարտաւանութեան: Աստուած խառնեց այդ մարդոս լեզուները եւ անոնք դադրեցան զիրար հասկնալէ, եւ աշտարակի հետագայ շինարարութիւնը անհնար դարձաւ:

Եւ այդպէս, Աստուծոյ կամքով, չիրականացաւ այդ խելահեղ եւ մեծամիտ ծրագիրը, եւ մարդիկ ցրուեցան աշխարհի բոլոր տարածքները: Այսպիսով յառաջացան տարբեր ժողովուրդներ որոնք կը խօսէին տարբեր լեզուներով: Այդ քաղաքը կոչուեցաւ Բաբելոն որ կը նշանակէ խառնակութիւն:

F

եղարդ

Այն նիզակը՝ գեղարդը, որով զինուորները խոցեցին խաչուած Քրիստոսի կողը, հաւատացեալները պահեցին սրբութեամբ:

Հետագային սուրբ Թադէոս առաքեալը զայն բերաւ հայոց աշխարհ: Սուրբ Գեղարդի միջոցով Հայաստանի մէջ բազմաթիւ նշաններ կատարուեցան: Այժմ ան կը գտնուի սուրբ Էջմիածնի Մայր տաճարի թանգարանին մէջ:

F

Ս. ալիթ Անյաղթ

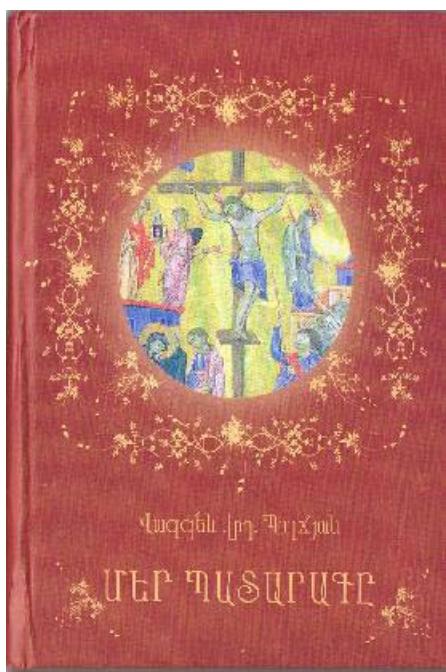
Հայ մեծ իմաստասէր, որ ծներ է Հարք գաւարի Ներքին աւանին մէջ: Ան Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի աշակերտներէն էր՝ թարգմանիչներու վերջին դասէն:

Ուսաներ է Աղեքսանդրիոյ մէջ՝ ստանալով հելլենիստական կրթութիւն եւ Ցոյներու մօտ մեծ հոչակ վայելած է:

Անոր մեծարժէք գրական ժառանգութիւնը, յատկապէս «Սահմանք իմաստախրութեան» երկը, որոշիչ դեր ունեցեր է հայ միջնադարեան փիլիսոփայական գիտութեան կազմաւրման մէջ՝ շուրջ մէկ հազարամեակ ըլլալով բազմաթիւ մեկնողական աշխատութիւններու առարկայ:

Ըստ աւանդութեան, Ս. Դաւիթ Անյաղթը Եկեղեցւոյ համար ստեղծեր է նաեւ բազմաթիւ երգեր:

2008 ը թուականը Երջանկայիշատակ Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի ծննդեան 100 ամեակն է: Այս ատիրով, Հայաստանի մէջ երկրորդ անգամ ըլլալով արեւելահայերէնով վերաբրատարակուեցաւ Վազգէն Վրդ. Պալճեանի առաջին անգամ 1945 թ. ի լոյս տեսած «Մեր Պատարագը» գիրքը: Նկատելով թէ այս գիրքին ներածականը տակաւին այժմէական է, մեր այս եւ մի քանի յաջորդ թիւերով պիտի ներկայացնենք զայն:

Մեր Պատարագը

Օր մը ձեռքս անցաւ 18-րդ դարուան վերջաւորութեան Կոստանդնուպոլսոյ մէջ հրատարակուած գիրք մը, ուր կը խօսուի Սուլր Պատարագի եւ այլ խորհուրդներու մասին՝ հետեւողութեամբ Խոսրով Անձեւացիի եւ Ներսէս Լամբրոնացիի մեկնութիւններէն, որոնք 10 էն 12 դարերու հեղինակներ են:

Գիրքին հեղինակը՝ Ցովհաննէս Արճիշեցին իր յառաջաբանին մէջ, ի միջէ այլոց հետեւեալ տողերը կը գրէ «գրաբարով»: «Սական կը տեսնենք զանոնք, որ մեզի ժամանակակից են եւ նոյնիսկ կարեւորութիւն չեն տար Սուլր Գրոց ընթերցումներուն եւ կամ, եթէ կը կարդան, երբեք չեն քններ գրածներու միտքը: Կան նաև անոնք որոնք գիրքերը կը կարդան եւ չեն ըմբռներ: Եւ կան, որ անգիր սորված միշտ կ'ըսեն, սական ոչ գիտեն ոչ ալ կը հասկան, օրինակ Դաւիթի սաղմոսները եւ նոյնիսկ պատարագի խորհուրդի այս աղօթքները:»

Այս տողերը գրաւեցին ուշադրութիւնս. այնտեղ հեղինակը կը գանգատի թէ իր ժամակուայ հաւատացեալները անտարեր են Սուլր Գիրքի հանդէա կամ կը կարդան բայց կարդացածներուն միտքը չեն քններ եւ կամ բոլորովին չեն հասկնար: Մինչ ուրիշները անգիր գիտեն ու ամէն օր կ'արտասանեն Սուլր Գիրքերու խօսքերը՝ առանց սական, սորվածներու իմաստն ըմբռնելը:

Այս տողերը կարդալով մտածեցի. հապա մեր օրերու հայ հաւատացեալը ի՞նչ վիճակի մէջ է: Դժուար չէր պատասխանը տալ:

Մեր եկեղեցի յաճախողներու մեծամասնութիւնը ոչ միայն չի կարդար Սուլր Գիրքը, այլ բնաւ չի հասկնար եկեղեցւոյ մէջ կարդացուածը: Աւելին՝ մեր ժողովուրդի մեծ մասը եւ մանաւանդ, մեր նոր սերունդները չեն գիտեր եկեղեցական առարողութիւններու նոյնիսկ տարրական իմաստը:

Ինչո՞ւ համար այսքան անտարբերութիւն եւ անգիտութիւն: Պատճառը ժողովուրդի անհաւատ ըլլալը չէ ոչ ալ երբեք յարգանքի պակասը՝ Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ հանդէա: Պատճառներէն գիտաւորը, մեր կարծիքով, այն է թէ բացատրող եւ սորվեցնող չիկայ: Բացատրող եւ սորվեցնող չկայ ոչ ընտանեկան յարկի տակ, ոչ դպրոցին մէջ, ոչ եկեղեցին մէջ կամ եկեղեցին դուրս՝ հոգեւորականներու կողմէ: Ո՞չ ալ գրականութիւն կայ այս նպատակով:

Նոյնիսկ անհատ մը, որ ինքն իրեն հաւատացեալ չի կարծեր, կը կարծենք որ պարտական է ծանօթանալու եւ հասկնալու այդ արարողութիւններու նշանակութիւնը, խորհուրդը եւ անկէ ետք է որ խորհրդածելով եւ դատելով՝ կարող է տալ իր վերջնական վճիռը իր բռնած դիրքի մասին կրօնի եւ եկեղեցւոյ հանդէա:

Զարմանքով կը ճկատենք, որ ցարդ որեւէ հրատարակութիւն չկայ, որ ժողովուրդին պարզ ու հասկնալի ձեւով բացատրէ Սուրբ Պատարագի արարողութիւնը։ Մեր մէջ կայ դժբախտ մտայնութիւն մը, մանաւանդ հոգեւորական դասի մէջ, որ իմացածը ուրիշին չսորվեց նէ, կարծես կը օնական արարողութիւններն ու խորհուրդները գաղտնիքներ են եւ տեսակ մը մենաշնորհ, որ պէտք չէ ուրիշին եւ շատերուն փոխանցել, որպէս գաղտնի գիտութիւն։

Մեր համոզումը այն է, թէ կրօնական խորհուրդները բացատրելով աղօթքները եւ այլ ծիսակատարութիւնները հասկնալի դարձնելով, եկեղեցական երգերը սորվեցնելով մեր նոր սերունդներուն, գէթ ոմանց մէջ կ'արթննայ եկեղեցական կոչում, եւ մեր եկեղեցին, այսպիսով կը կարողանայ իրեն համար նոր սպասաւորներ պատրաստել։ «Չար 1»

Երջանկայիշատակ
Վագգեն Ա.

Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց
1908-1955-1994

Եզակի գիրեր Հայերէն գիրերով Sudoku

Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իրաքանչիւր գիր իրաքանչիւր՝

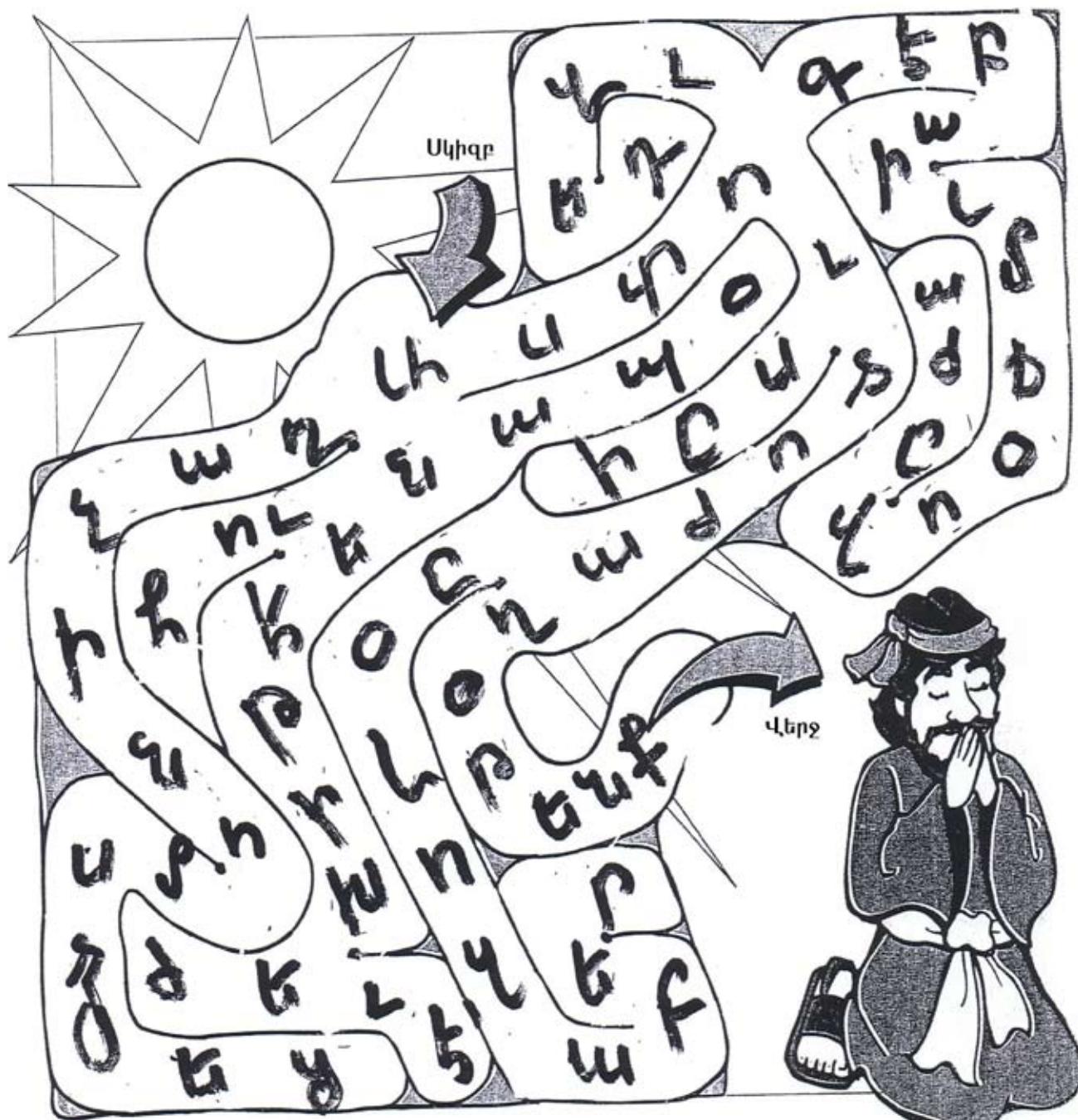
- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

	ե	դ	բ			է		
թ						ա	բ	զ
	բ		է	թ				
է			բ	բ		ա	ե	
	թ		ա		դ		զ	
բ	դ		գ	ե				բ
			ե	բ			բ	
գ	զ	բ						թ
		է			զ	գ	դ	

Ամէց Օր ի՞նչ պէտք է ընենք

Ծնորհակալութեան, Աերողամտութեան, բարեխօսութեան,
ուղղութեան, խոստովանութեան եւ փառաբանութեան համար
ամէն օր ի՞նչ պէտք է դնենք.

Գտիր եւ գրէ գծիկներուն վրայ .

Ծամբորդենք Իսրայէլի Որդիներուն հետ

Շրջանակի մէջ առ ճիշդ պատասխանը:

Մովսէս

Արրանամ

Մովսէֆ

առաջնորդեց Իսրայէլի որդիները
Եգիպտոսէն դուրս:

**Աստուած Իսրայէլացիները
առաջնորդելու համար օգտագործեց**

Իսրայէլացիները Կարմիր ծովը անցան

Աթարոն

Փառաւոն

կ'ուզէր որ Իսրայէլացիները մնային
Եգիպտոս:

Պատառ

Մանանա

Կարկանդակ

Պահուած մանանան

Հոտեցաւ

Փոխուեցաւ

Կորսուեցաւ

**Մովսէս բարձր բռնեց
լաղթէ:**

որ Իսրայէլը

Աթարոն և Ովոր

Յակով և Եսայ

օգնեցին որ Մովսէս թեւերը բարձր
պահէ:

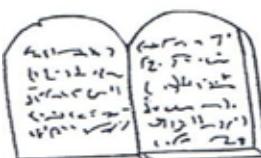

Սինայի լեռան վրայ

Եկեղեցին մէջ

**Աստուած Մովսէսի Տասը
պատուիրանները տուաւ**

Տասը պատուիրանները գրուած էին

Յակոբի Երազը Բեթէլի մէջ
Ծննդոց 28:10-22

Ամբողջացուր գործածելով հետեւեալ բառերը՝ պահեմ, տունը, տասանորդ,
աւազին, Աստուած, Երկիրը, ազգերը

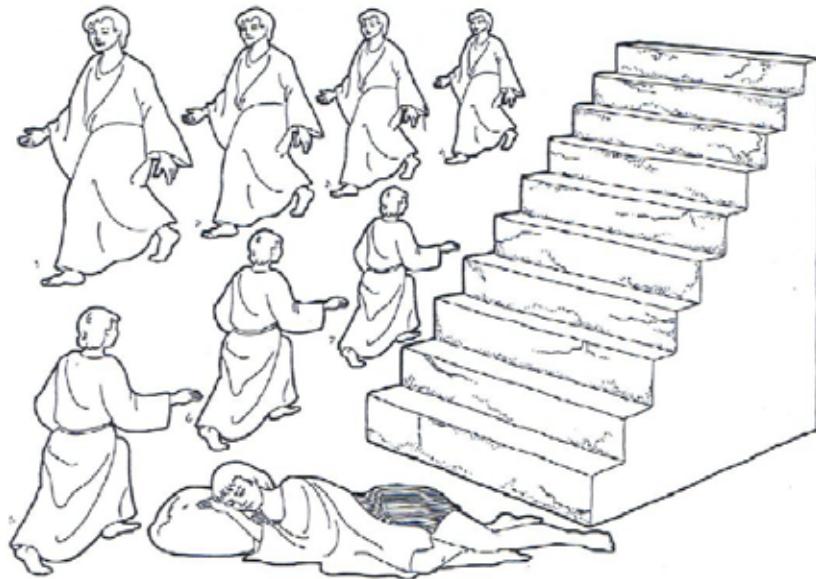
Աստուծոյ խոստումները՝

1 - Այս _____ որուն վրայ կը պառկիս քեզի եւ քու սերունդիդ պիտի տամ:
(հ. 13)

2 - Քու սերունդի Երկրի _____ չափ շատ պիտի ըլլայ: (հ. 14)

3 - Երկրի բոլոր _____ քեզմով եւ քու սերունդովդ պիտի օրինեմ: (հ. 14)

4 - Ես քեզի հետ պիտի ըլլամ, ուր որ Երթաս եւ քեզ պիտի _____ : (հ. 15)

Բեթէլ նախկին անունը Լուգ էր, որ կը հշանակէ
բաժանում:

Բեթէլ կը հշանակէ Աստուծոյ Տուն:

Յակոբի Ուխտը՝

5 - Տէրը ինծի _____ թող ըլլայ: (հ. 21)

6 - Այս քարը որ ես իբր արձան կանգնեցուցի՝ Աստուծոյ _____ թող ըլայ:
(հ. 22)

7 - Այն ամենէն որ ինծի պիտի տաս, քեզի _____ տամ:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտէզի անկիւն

**Ամբողջացո՞ւր Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակօրեալ
Դպրոցներու նշանաբանը:** Մարկոս 10.14

Յիսուս, մանուկները, արգելք, այդպիսիներուն,
արքայութիւնը

----- ըսաւ.

«Զգեցէք որ ----- ինձի գան,
----- մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ
----- է Աստուծոյ
-----։»

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. Եւ Գ. Դասարաններու անկիւն

- 1.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ դ.- Խաչվերաց
«Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներ»ը :
ա.- 1900
բ.- 1929
գ.- 1979
դ.- 1980
- 6.- Հետեւեալ սուրբերէն որո՞ւն տօնը
կը տօնենք Սեպտեմբերին:
ա.- Սուրբ Սարգիս
բ.- Սուրբ Գևորգ
գ.- Սուրբ Թադէոս
դ.- Սուրբ Պետրոս
- 2.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ
Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցը:
ա.- 1900
բ.- 1929
գ.- 1979
դ.- 1980
- 7.- Ի՞նչ կը կոչուի խաչին
կեդրոնական մասը:

- 3.- Այս տարի «Մաշտոցի
Արձագանգ» ին քանիերորդ ամեակն
է:
ա.- 6
բ.- 11
գ.- 17
դ.- 21
- 8.- Ցիսուս քանի՞՝ տարեկան էր երբ
մկրտուեցաւ
ա. 1
բ. 2
գ. 30
դ. 33
- 9.- Ամբողջացո՞ւր Հայաստանեաց
Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու
Մաղթերգին առաջին 4 տողերը:
Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին
մենք ----- ենք լուսաբաղձ,
Կայծերու պէս -----
Յայտած՝ սրտէն պերճ -----:
- 4.- Աստուածաշուշը կը բաղկանայ
երկու մասերէ: Առաջին մասը կը
կոչուի --- ----- իսկ երկրորդ՝
--- -----: Առաջին մասը գրուեր
է ----- առաջ, իսկ երկրորդը
Քրիստոսէ ---:
- 5.- Ի՞նչ կը կոչուի տաղաւարը որ
կը տօնենք Սեպտեմբեր ամսուան
ընթացքին:
ա.- Սուրբ Ծնունդ
բ.- Սուրբ Զատիկ
գ.- Սուրբ Աստուածածնի
Վերափոխում
- 10.- Ամբողջացո՞ւր Հայաստանեաց
Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու
Մաղթերգին երկրորդ 4 տողերը:
Ուստի քալենք -----,
Ո՞վ հարազատ զարմ -----,
----- գընացքով
Լոյս-աղբիրին -----:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ. Ե. Եւ Զ. Դասարաններու անկիւն

դ. անունը Քրիստոսի

1.- Ո՞վ է ներկայիս Մեծի Տանը

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը:

- ա. Սահակ Բ. Կաթողիկոս Խապայեան
- բ. Արամ Ա. Կաթողիկոս
- գ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս
- դ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս

2.- Ո՞վ է ներկայիս Ամենայն Հայոց

Կաթողիկոսը:

- ա. Սահակ Բ. Կաթողիկոս Խապայեան
- բ. Արամ Ա. Կաթողիկոս
- գ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս
- դ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս

3.- Ըստ Ա. Կորնթացիներուն 13

ին երեք հիմնական շնորհներն են
Հաւատքը, Յոյսը եւ Սէրը եւ այս
երեքն ամենէն մեծն է...

ա. Իաւատքը

բ. յոյսը

գ. սէրը

դ. Աստուածային հիմնական շնորհները
թիւով չորս են:

**4.-Վերջին ընթրիքի ընթացքին Յիսուս
հաստատեց Հաղորդութեան խորհուրդը.**

Աւագ շաբթուան ո՞ր օրն էր այդ...

ա- Երկուշաբթի

բ. Ուրբաթ

գ. Հինգշաբթի

դ. Չորեքշաբթի

5.- Սուրբ Ծնունդի մաղթանքն է.-

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ, օրինեալ
է...

ա. Ծնունդը Քրիստոսի

բ. յայտնութիւնը Քրիստոսի

գ. յարութիւնը Քրիստոսի

- 6.- Պատարագի ընթացքին
գործածուող ձայն հանող սպասն է...
- ա. Սկիբ
- բ. Մաղզմայ
- գ. Աշտանակ
- դ. Քշոց

**7.- «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ»
կ'երգուի...**

- ա. Ողջոյնի ատեն
- բ. Հաղորդութեան ատեն
- գ. Արձակման ատեն
- դ. Խոստովանանքի ատեն

8.- Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելին...

- ա. Սաղմոս է
- բ. Աղօթք է
- գ. Շարական է
- դ. Ընթերցանութիւն է

**9.- Հինգ տաղաւարներն են.-
Ծնունդ, Զատիկ, Վարդավառ,
Վերափոխում Ս. Աստուածածնի եւ...**

- ա. Մեռելոց
- բ. Խաչվերաց
- գ. Ծաղկազարդ
- դ. Համբարձում

**10.- Սուրբ Զատիկէն 40 օր ետք կը
տօնենք**

- ա. Համբարձում
- բ. Երեւում
- գ. Այլակերպութիւն
- դ. Յայտնութիւն

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Երկրորդականի անկիւն

1.- Ո՞վ է ներկայիս Մեծի Տանն

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը:

ա. Սահակ Բ. Կաթողիկոս Խապայեան

բ. Արամ Ա. Կաթողիկոս

գ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս

դ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս

2.- Ո՞վ է ներկայիս Ամենայն Հայոց

Կաթողիկոսը:

ա. Սահակ Բ. Կաթողիկոս Խապայեան

բ. Արամ Ա. Կաթողիկոս

գ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս

դ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս

3.- Հստ առաջին Սահմոսին, Երանի անոր որ

ա. ամբարիշտ մարդոց խորհուրդին չի հետեւիր

բ. շիտակ կը խօսի

գ. իր խոստումը կը յարգէ

դ. միշտ կ'աղօթէ

4.- Ամբողջացո՞ւր ըստ Ղուկաս10.27

ի

«Սիրէ՛ քու Տէր Աստուածդ

քու ամբողջ -----, ամբողջ

-----, ամբողջ զօրութեամբդ

եւ ամբողջ ----- եւ Սիրէ՛

ընկերդ քու ----- պէս:

5.- Սուրբ Զատկուան մաղթանքն է.-

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, օրինեալ է...

ա. Ծնունդը Քրիստոսի

բ. յայտնութիւնը Քրիստոսի

գ. յարութիւնը Քրիստոսի

դ. անունը Քրիստոսի

6.- Պատարագի ընթացքին

հաղորդութիւնը կը պատրաստուի հետեւեալ սպասին մէջ...

ա. Սկիբ

բ. Մաղզմայ

գ. Աշտանակ

դ. Քշոց

7.-Նոր Կտակարանի վերջին գիրքն է

ա. Ղուկասի աւետարան

բ. Յայտնութիւն

գ. Նամակները

դ. Գործք առաքելոց

8.- «Ուրախ լեր Սուրբ Եկեղեցի...»

ա. Սաղմոս է

բ. Աղօթք է

գ. Շարական է

դ. Ընթերցանութիւն է

9.- Հինգ տաղաւարներն են.-

Ծնունդ, Զատիկ, Վերափոխում Ս.

Աստուածածնի եւ...

ա. Այլակերպութիւն

բ. Խաչվերաց

գ. Ծաղկազարդ

դ. Համբարձում

10.- Տէր ողորմեայի ատեն...

ա. Վարագոյրը կը բացուի

բ. Վարագոյրը կը գոցուի

գ. Քահանան բեմէն վար կու գայ

դ. հաղորդութիւն չստացողները դուրս կրնան գալ

ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ ՔԵՍԱՊԻ ՄԷՋ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետի հովանաւրութեամբ, եւ կազմակերպութեամբ Հայ Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Վարիչ Տնօրինութեան, Երեքշաբթի 8, Չորեքշաբթի 9 եւ Հինգշաբթի 10 Մեպտեմբեր 2009-ին, Քեսապի մէջ (Սուրբիա) տեղի ունեցաւ Հայ Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու վերակազմակերպման եւ վերաշխուժացման խորհրդաժողովը:

Ինձէճիկեան-Կիլիպինկեան Մշակութային Կեդրոնին մէջ տեղի ունեցած եռօրեայ սոյն խորհրդաժողովին իրենց մասնակցութիւնը բերին, այս կալուածին մէջ մասնագիտութիւն ունեցող 25 անձեր, մանկավարժներ, տեսուչներ, ուսուցիչներ, Լիբանանի, Բերիոյ, Կիպրոսի, Թեհրանի, Քուեյթի եւ Ծոցի երկիրներու թեմերէն: Խորհրդաժողովին իրենց մասնակցութիւնը բերին նաև Լիբանանի ու Բերիոյ թեմի առաջնորդները՝ Գերշ. Տ. Գեղամ Եպս. Խաչերեան եւ Գերշ. Տ. Շահան Եպս. Սարգիսեան: Խորհրդաժողովին իրենց գործոն մասնակցութիւնը բերին Կաթողիկոսարանիս Քրիստոնէական Դաստիարակութեան բաժանմունքի եւ Հայ Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Վարիչ Տնօրին Հայր Սուրբերը՝ Հոգհ. Տ. Թորգոն Արդ. Տօնոյեան եւ Հոգհ. Տ. Ղետոնդ Արդ. Բենդէզեան:

Խորհրդաժողովը նպատակ ունէր միասնաբար քննել Կիրակնօրեայ դպրոցներու ներկայ կացութիւնը եւ նկատի ունենալով աշխարհի արդիականացման եւ զարգացման ընթացքը, նոր թափ ու շունչ տալ Կիրակնօրեայ դպրոցներուն, այժմէականացնելով անոնց դաստիարակչական գործունեութիւնը:

Խորհրդաժողովի բացման նիստը սկսաւ Տէրունական եւ՝ Զգործ ձեռաց մերոց՝ աղօթքներով ու Կիրակնօրեայ դպրոցներու քայլերգին կատարումով: Ապա Լիբանանի թեմի առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Գեղամ Եպս. Խաչերեան ընթերցեց Վեհափառ Հօր յատկապէս որկած Օրինութեան Գիրը, ուր Նորին Սրբութիւնը կը հրաւիրէր մասնակիցները լրջութեամբ եւ իրապաշտ կերպով մօտենալու հարցերուն եւ գործնական առաջարկներ կատարելու:

ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԴՊՌՈՑՆԵՐՈՒԻ ԽՈՇՀՐԴԱԺՈՂՈՎ ՔԵՍԱՊԻ ՄԷՋ (Չար.)

Վեհափառ Հայրապետի Օրինութեան Գիրէն ետք, Բերիոյ թեմի առաջնորդ՝ Գերշ. Տահան Եպս. Սարգիսեան, բարի զալուստի խօսք արտասանեց ներկաներուն եւ յաջողութիւն մաղթեց Խորհրդաժողովի մասնակիցներուն: Ապա խօսք առաւ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Վարչչ Տնօրէն՝ Ղետոն Արենան, եւ ողջունեց ներկաները: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց թեմերու առաջնորդ Արքազաններուն որոնք ընդառաջած էին սոյն կարեւոր խորհրդաժողովին հրաւերին, ու մասնագետ մասնակիցներ ընտրած եւ ուղարկած:

Բացման նիստէն ետք Խորհրդաժողովը սկսաւ իր պաշտօնական քննարկումներուն եւ նիստերուն: Ունեցաւ հիմնական վեց նիստեր, որոնց ընթացքին բացատրականներ տրուեցան, ինչպէս նաև քննարկումներ կատարուեցան արդի դաստիարակչական մեթոդներու մասին, հետեւեալ հերթականութեամբ.-

ա.- Հայ Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու կանոնագրութիւնը եւ թեմերուն մէջ գործածուած ներքին կանոնագրութիւնները:

բ.- Քրիստոնէական դաստիարակութիւնը Կիրակնօրեայ դպրոցներուն մէջ, թէ մանկավարժական եւ թէ հոգեբանական տեսակէտներէն: Քննարկում տուն, դպրոց, եկեղեցի եւ Կիրակնօրեայ Դպրոց փոխ-յարաբերութեան:

գ.- Արդի աշխարհի կրօնական (քրիստոնէական) շարժումները եւ անոնց անդրադարձ մեր հաւատացեալներուն վրայ, Քրիստոնէական եկեղեցիներու իրավիճակը եւ հոգեւոր ու կրօնական շարժումները եկեղեցիներէն ներս եւ դուրս:

դ.- Գործնական քայլեր եւ առաջարկներ: Իւրաքանչիւր թեմ գեկոյցով մը ներկայացուցիր թեմին Կիրակնօրեայ դպրոցներու վիճակագրական ցուցակը, թեմերէն ներս օգտագործուած դասագիրքերը եւ իր տարած աշխատանքները: Քննարկուեցան Կիրակնօրեայ Դպրոցներու ուղեցոյցը, որակաւոր ուսուցչ-ուսուցչուիններ պատրաստելու անհրաժեշտութիւնը, համագումարներ կազմակերպելու եւ քարոզչական աշխատանքներ կատարելու միջոցները ու կարելիութիւնները:

Վերջին նիստով ներկաները կատարեցին իրենց առողջ ու գործնական առաջարկները, ունենալու համար աշխոյժ, գործունեայ եւ նպատակադրեալ Կիրակնօրեայ դպրոցներ, որոնց ընդմէջէն հայ մանուկները պիտի աճին ու մեծնան հայ առաքելական եկեղեցոյ հովանիին տակ, դառնալու համար տիպար երիտասարդներ, կազմելու համար հայկական սուրբ եւ նուիրական ընտանիքներ, որոնցմով պիտի պայծառանայ հայ եկեղեցին ու աճի հայ ազգը:

Աստուծոյ օրիութեամբ եւ աղօթքով, Խորհրդաժողովը իր աւարտին հասաւ եւ իւրաքանչիւր մասնակից վերանորոգուած ու խանդական հոգիով վերադարձաւ իր թեմը, իր հետ տանելով խորհրդաժողովի շունչը ու ոգին, յանձնառու ըլլալով նոր թափ տալու իր թեմի Կիրակնօրեայ դպրոցներուն, եւ ընդհանրապէս քրիստոնէական դաստիարակութեան: